

DANH LỤC CÁC LOÀI CHIM Ở VIỆT NAM (Latinh - Việt - Pháp - Anh - Hán)

Trần Văn Chánh*

Lời nói đầu

Danh lục này là một bảng đối chiếu Latinh - Việt - Pháp - Anh - Hán^(**) tên các loài chim đã được ghi nhận cập nhật tại Việt Nam, với tổng cộng 847 loài, được thiết lập trên cơ sở tổng hợp từ nhiều nguồn tư liệu khác nhau. Các nhà điều học trong nước cũng như ngoài nước thường đặt tên chim tùy theo sự quan sát, ghi nhận, mô tả qua cảm nhận riêng của họ, như có thể nhấn mạnh vào màu sắc một phần cơ thể nào đó của chim (chân, đầu, bụng, ngực, cổ, gáy...), hoặc tầm vóc lớn nhỏ, nơi xuất xứ..., nên nhiều khi cùng một loài chim nhưng vẫn không có sự tương ứng về ý nghĩa giữa tên gọi trong những ngôn ngữ khác nhau. Chúng tôi đã dùng biện pháp chiết trung để dịch tên một số loài chim trong danh sách này sao cho không có những tên chim trùng nhau. Riêng những loài chim đã có tên gọi theo truyền thống của các địa phương, chúng tôi căn cứ chủ yếu vào công trình Chim Việt Nam - hình thái và phân loại của Giáo sư Võ Quý. Các tên chim Latinh có từ đồng nghĩa thì những từ đồng nghĩa được ghi trong dấu ngoặc vuông.

BẢNG VIẾT TẮT TÊN CÁC BỘ

<p>ANS. = ANSERIFORMES - Bộ Ngỗng APO. = APODIFORMES - Bộ Yến BUC. = BUCEROTIFORMES - Bộ Hồng hoàng CAPR. = CAPRIMULGIFORMES - Bộ Cú muỗi CHAR. = CHARADRIIFORMES - Bộ Rẽ CICO. = CICONIIFORMES - Bộ Hạc COL. = COLUMBIFORMES - Bộ Bồ câu CORA. = CORACIIFORMES - Bộ Sả CUCU. = CUCULIFORMES - Bộ Cu cu FAL. = FALCONIFORMES - Bộ Cắt GALL. = GALLIFORMES - Bộ Gà</p>	<p>GRUI. = GRUIFORMES - Bộ Sếu PASS. = PASSERIFORMES - Bộ Sẻ PELE. = PELECANIFORMES - Bộ Bồ nông PICI. = PICIFORMES - Bộ Gõ kiến PODI. = PODICIPEDIFORMES - Bộ Chim lặn PROC. = PROCELLARIIFORMES - Bộ Hải âu PSIT. = PSITTACIFORMES - Bộ Vẹt STRI. = STRIGIFORMES - Bộ Cú TRO. = TROGONIFORMES - Bộ Curucu TURNI. = TURNICIFORMES - Bộ Cún cút UPU. = UPUIFORMES - Bộ Đầu riu</p>
--	---

BẢNG VIẾT TẮT TÊN CÁC HỌ

<p>Acan. = Acanthizidae - Họ Chích bụng vàng Acc. = Accipitridae - Họ Ưng Aeg. = Aegithalidae - Họ Bạc má đuôi dài</p>	<p>Mona. = Monarchidae - Họ Rẻ quạt Mota. = Motacillidae - Họ Chìa vôi Musc. = Muscicapidae - Họ Đớp ruồi</p>
--	---

* Thành phố Hồ Chí Minh.

** Để bạn đọc tiện theo dõi, chúng tôi chú thêm phần phiên âm Hán Việt. BBT.

Alau. = Alaudidae - Họ Sơn ca	Nec. = Nectariniidae - Họ Hút mật
Alc. = Alcedinidae - Họ Bói cá	Orio. = Oriolidae - Họ Vàng anh
Ana. = Anatidae - Họ Vịt	Oti. = Otidae - Họ Ô tác
Anhi. = Anhingidae - Họ Cổ rắn	Pachy. = Pachycephalidae - Họ Bách thanh lưng nâu
Apo. = Apodidae - Họ Yến	Pard. = Pardalotidae
Ard. = Ardeidae - Họ Diệc	Pari. = Paridae - Họ Bạc má
Art. = Artamidae - Họ Nhạn rừng	Pass. = Passeridae
Buc. = Bucerotidae - Họ Hồng hoàng	Pele. = Pelecanidae - Họ Bồ nông
Bur. = Burhinidae - Họ Burin	Pha. = Phasianidae - Họ Trĩ
Cam. = Campephagidae - Họ Thường chèo	Phae. = Phaethontidae - Họ Chim nhiệt đới
Capr. = Caprimulgidae - Họ Cú muỗi	Phala. = Phalacrocoracidae - Họ Cốc
Cer. = Certhiidae - Họ Đuôi cứng	Pici. = Picidae - Họ Gõ kiến
Char. = Charadriidae - Họ Chòi chòi	Pitt. = Pittidae - Họ Đuôi cụt
Cico. = Ciconiidae - Họ Hạc	Plo. = Ploceidae - Họ Sẻ
Cin. = Cinclidae - Họ Lội suối	Pod. = Podargidae - Họ Cú muỗi mỏ quặp
Col. = Columbidae - Họ Bồ câu	Podi. = Podicipedidae - Họ Chim lặn
Cor. = Corvidae - Họ Quạ	Prio. = Prionopidae
Cora. = Coraciidae - Họ Sả rừng	Psit. = Psittacidae - Họ Vẹt
Cucu. = Cuculidae - Họ Cu cu	Pyc. = Pycnonotidae - Họ Chào mào
Dica. = Dicaeidae - Họ Chim sâu	Rall. = Rallidae - Họ Gà nước
Dicr. = Dicruridae - Họ Chèo bẻo	Rec. = Recurvirostridae - Họ Cà kheo
Emb. = Emberizidae - Họ Sẻ đồng Buntings	Rhi. = Rhipiduridae
Est. = Estrildidae - Họ Chim di	Rost. = Rostratulidae - Họ Nhát hoa
Eur. = Eurylaimidae - Họ Mỏ rộng	Scol. = Scolopacidae - Họ Choắt
Fal. = Falconidae - Họ Cắt	Sitt. = Sittidae - Họ Trèo cây
Fre. = Fregatidae - Họ Cốc biển	Ster. = Sternidae - Họ Nhàn
Frin. = Fringillidae - Họ Sẻ đồng Finches	Sterco. = Stercorariidae - Họ Cướp biển
Glar. = Glareolidae - Họ Đô nách	Stri. = Strigidae - Họ Cú mèo
Grui. = Gruidae - Họ Sếu	Stur. = Sturnidae - Họ Sáo
Hel. = Heliornithidae - Họ Chân bơi	Suli. = Sulidae - Họ Chim điên
Hemi. = Hemiprocnidae - Họ Yến mào	Syl. = Sylviidae - Họ Chim chích
Hir. = Hirundinidae - Họ Nhạn	Thres. = Threskiornithidae - Họ Cò quăm
Hydro. = Hydrobatidae - Họ Hải yến	Tim. = Timaliidae - Họ Khuống
Ire. = Irenidae - Họ Chim xanh	Tro. = Trogonidae - Họ Curucu
Jaca. = Jacanidae - Họ Gà lồi nước	Turdi. = Turdidae - Họ Chích chòe
Lani. = Laniidae - Họ Bách thanh	Turni. = Turnicidae - Họ Cún cút
Lari. = Laridae - Họ Mòng bể	Tyto. = Tytonidae - Họ Cú lợn
Mega. = Megalaimidae - Họ Cu rốc	Upu. = Upupidae - Họ Đầu rìu
Mero. = Meropidae - Họ Trầu	Zost. = Zosteropidae - Họ Vành khuyên

MỘT SỐ KÝ HIỆU DÙNG TRONG DANH LỤC

o = Không có tên tiếng Hán
 E = English - Tên chim tiếng Anh
 F = Français - Tên chim tiếng Pháp

C = Chinese - Tên chim tiếng Hán
 (*néant*) = Không có tên tiếng Pháp
 (*none*) = Không có tên tiếng Anh

DANH LỤC CÁC LOÀI CHIM Ở VIỆT NAM
(Latinh-Việt-Pháp-Anh-Hán, xếp theo thứ tự bảng chữ cái)

1. ***Abroscopus albugularis*** (Syl.-PASS.) Chích họng trắng; **F:** Pouillot à gorge blanche; **E:** Rufous-faced Warbler; **C:** 棕臉鷓鴣 (Tông kiểm ông oanh)
2. ***Abroscopus schisticeps*** (Syl.-PASS.) Chích mặt đen; **F:** Pouillot à face noire; **E:** Black-faced Warbler; **C:** 黑臉鷓鴣 (Hắc kiểm ông oanh)
3. ***Abroscopus superciliaris*** (Syl.-PASS.) Chích mày trắng; **F:** Pouillot à sourcils blancs; **E:** Yellow-bellied Warbler; **C:** 黃腹鷓鴣 (Hoàng phúc ông oanh)
4. ***Accipiter badius*** (Acc.-FAL.) Ưng xám; **F:** Épervier shikra; **E:** Shikra; **C:** 褐耳鷹 (Hạt nhĩ ưng)
5. ***Accipiter gentilis*** (Acc.-FAL.) Ưng lớn; **F:** Autour des palombes; **E:** Northern Goshawk; **C:** 蒼鷹 (Thương ưng)
6. ***Accipiter gularis*** (Acc.-FAL.) Ưng Nhật Bản; **F:** Épervier du Japon; **E:** Japanese parrowhawk; **C:** o
7. ***Accipiter nisus*** (Acc.-FAL.) Ưng mày trắng; **F:** Épervier d'Europe; **E:** Eurasian Sparrowhawk; **C:** 雀鷹 (Tước ưng)
8. ***Accipiter soloensis*** (Acc.-FAL.) Ưng lưng đen; **F:** Épervier de Horsfield; **E:** Chinese Goshawk; **C:** 赤腹鷹 (Xích phúc ưng)
9. ***Accipiter trivirgatus*** (Acc.-FAL.) Ưng Ấn Độ; **F:** Autour huppé; **E:** Crested Goshawk; **C:** 鳳頭鷹 (Phụng đầu ưng)
10. ***Accipiter virgatus*** (Acc.-FAL.) Ưng bụng trắng; **F:** Épervier besra; **E:** Besra; **C:** 松雀鷹 (Tùng tước ưng)
11. ***Aceros comatus*** (Buc.-BUC.) Niệc mào trắng; **F:** Calao coiffé; **E:** White-crowned Hornbill; **C:** o
12. ***Aceros nipalensis*** (Buc.-BUC.) Niệc nâu; **F:** Calao à cou roux; **E:** Rufous-necked Hornbill; **C:** 棕頸犀鳥 (Tông đầu tê điểu)
13. ***Aceros undulatus*** (Buc.-BUC.) Niệc mỏ vằn; **F:** Calao festonné; **E:** Wreathed Hornbill; **C:** 花冠皺盔犀鳥 (Hoa quan sỏ khôi tê điểu)
14. ***Acridotheres burmannicus*** (Stur.-PASS.) Sáo ngực đỏ; **F:** (*néant*); **E:** Vinous-breasted Starling; **C:** o
15. ***Acridotheres cristatellus*** (Stur.-PASS.) Sáo mỏ ngà; **F:** Martin huppé; **E:** Crested Myna; **C:** 八哥 (Bát kha)
16. ***Acridotheres grandis*** (Stur.-PASS.) Sáo mỏ vàng; **F:** Grand Martin-White; **E:** vented Myna; **C:** 林八哥 (Lâm bát kha)
17. ***Acridotheres tristis*** (Stur.-PASS.) Sáo nâu; **F:** Martin triste; **E:** Common Myna; **C:** 家八哥 (Gia bát kha)
18. ***Acrocephalus aedon*** (Syl.-PASS.) Chích mỏ dày; **F:** Rousserolle à gros bec; **E:** Thick-billed Warbler; **C:** 厚嘴葦鶯 (Hậu chủy vĩ oanh)
19. ***Acrocephalus arundinaceus*** (Syl.-PASS.) Chích lớn; **F:** Rousserolle turdo Ôde; **E:** Great Reed-Warbler; **C:** 大葦鶯 (Đại vĩ oanh)
20. ***Acrocephalus bistrigiceps*** (Syl.-PASS.) Chích mày đen; **F:** Rousserolle de Schrenck; **E:** Black-browed Reed-Warbler; **C:** 黑眉葦鶯 (Hắc mi vĩ oanh)
21. ***Acrocephalus orientalis*** (Syl.-PASS.) Chích phương đông; **F:** Rousserolle d'Orient; **E:** Oriental Reed-Warbler; **C:** 東方大葦鶯 (Đông phương đại vĩ oanh)
22. ***Acrocephalus stentoreus*** (Syl.-PASS.) Chích kêu to; **F:** Rousserolle stentor- **E:** Clamorous Reed-Warbler; **C:** 噪大葦鶯 (Táo đại vĩ oanh)
23. ***Actinodura ramsayi*** (Tim.-PASS.) Khuớu đuôi vằn Vân Nam; **F:** Actinodure de Ramsay; **E:** Spectacled Barwing; **C:** 白眶斑翅鶯 (Bạch khung ban xí mi)
24. ***Actinodura sodangorum*** (Tim.-PASS.) Khuớu đuôi vằn đầu đen; **F:** (*néant*); **E:** Black-crowned Barwing; **C:** o
25. ***Actinodura souliei*** (Tim.-PASS.) Khuớu đuôi vằn gáy xám; **F:** Actinodure de Soulié; **E:** Streaked Barwing; **C:** 灰頭斑翅鶯 (Hôi đầu ban xí mi)
26. ***Actitis hypoleucos*** (Scol.-CHA.) Choắt; **F:** (*néant*); **E:** Common Sandpiper; **C:** o
27. ***Aegithalos concinnus*** (Aeg.-PASS.) Bạc má đuôi dài; **F:** Mésange à tête rousse; **E:** Black-throated Tit; **C:** 長尾山雀 (Trường vĩ sơn tước)

28. ***Aegithina lafresnayei*** (Aeg.-PASS.) Nghệ lớn; **F:** lora de Lafresnaye; **E:** Great lora; **C:** 大綠雀鵯 (Đại lục tước tát)
29. ***Aegithina tiphia*** (Aeg.-PASS.) Nghệ ngực vàng; **F:** Petit lora; **E:** Common lora; **C:** 黑翅雀鵯 (Hắc xỉ tước tát)
30. ***Aegyptius monachus*** (Acc.-FAL.) Đại bàng trọc đầu; **F:** Vautour moine; **E:** Cinereous Vulture; **C:** 秃鷲 (Ngốc thúu)
31. ***Aerodramus brevirostris*** [***Collocalia brevirostris***] (Apo.-APO.) Yến núi; **F:** (*néant*); **E:** Himalayan Swiftlet; **C:** o
32. ***Aerodramus fuciphagus*** [***Collocalia fuciphagus***] (Apo.-APO.) Yến hàng; **F:** Salangane; **E:** Edible-nest Swiftlet; **C:** o
33. ***Aerodramus germani*** [***Collocalia germani***] (Apo.-APO.) Yến hồng xám; **F:** (*néant*); **E:** German's Swiftlet; **C:** o
34. ***Aerodramus maximus*** [***Collocalia maximus***] (Apo.-APO.) Yến sào đen; **F:** (*néant*); **E:** Black-nest Swiftlet; **C:** o
35. ***Aerodramus rogersi*** [***Collocalia rogersi***] (Apo.-APO.) Yến Đông Dương; **F:** (*néant*); **E:** Indochinese Swiftlet; **C:** o
36. ***Aethopyga christinae*** (Nec.-PASS.) Hút mật đuôi chìa; **F:** Souimanga de Christine; **E:** Fork-tailed Sunbird; **C:** 叉尾太陽鳥 (Xoa vĩ thái dương diểu)
37. ***Aethopyga gouldiae*** (Nec.-PASS.) Hút mật bụng vàng; **F:** Souimanga de Gould; **E:** Gould's Sunbird; **C:** 藍喉太陽鳥 (Lam hầu thái dương diểu)
38. ***Aethopyga nipalensis*** (Nec.-PASS.) Hút mật Nêpan; **F:** Souimanga à queue verte; **E:** Green-tailed Sunbird; **C:** 綠喉太陽鳥 (Lục hầu thái dương diểu)
39. ***Aethopyga saturata*** (Nec.-PASS.) Hút mật ngực đỏ; **F:** Souimanga sombre; **E:** Black-throated Sunbird; **C:** 黑胸太陽鳥 (Hắc hung thái dương diểu)
40. ***Aethopyga siparaja*** (Nec.-PASS.) Hút mật đỏ; **F:** Souimanga siparaja; **E:** Crimson Sunbird; **C:** 黃腰太陽鳥 (Hoàng yêu thái dương diểu)
41. ***Aix galericulata*** (Ana.-ANS.) Uyên ương; **F:** Canard mandarin; **E:** Mandarin Duck; **C:** 鴛鴦 (Uyên ương)
42. ***Alauda gulgula*** (Alau.-PASS.) Sơn ca; **F:** Alouette gulgule; **E:** Oriental Sky Lark; **C:** 小雲雀 (Tiểu vân tước)
43. ***Alcedo atthis*** (Alc.-CORA.) Bông chanh/Chinh chinh; **F:** Martin-pêcheur d'Europe; **E:** Common Kingfisher; **C:** 普通翠鳥 (Phổ thông thúy diểu)
44. ***Alcedo hercules*** (Alc.-CORA.) Bông chanh rừng; **F:** Martin-pêcheur de Blyth; **E:** Blyth's Kingfisher; **C:** 斑頭大翠鳥 (Ban đầu đại thúy diểu)
45. ***Alcedo meninting*** (Alc.-CORA.) Bông chanh tai xanh; **F:** Martin-pêcheur méninting; **E:** Blue-eared Kingfisher; **C:** 藍耳翠鳥 (Lam nhĩ thúy diểu)
46. ***Alcippe brunnea*** (Tim.-PASS.) Lách tách nâu; **F:** Alcippe de Gould; **E:** Dusky Fulvetta; **C:** 褐頂雀鵯 (Hạt đỉnh tước mi)
47. ***Alcippe castaneiceps*** (Tim.-PASS.) Lách tách đầu đỏm; **F:** Alcippe à tête marron; **E:** Rufous-winged Fulvetta; **C:** 栗頭雀鵯 (Lật đầu tước mi)
48. ***Alcippe chrysotis*** (Tim.-PASS.) Lách tách ngực vàng; **F:** Alcippe à poitrine dorée; **E:** Golden-breasted Fulvetta; **C:** 金胸雀鵯 (Kim hung tước mi)
49. ***Alcippe cinerea*** (Tim.-PASS.) Lách tách họng vàng; **F:** Alcippe à gorge jaune; **E:** Yellow-throated Fulvetta; **C:** 黃喉雀鵯 (Hoàng hầu tước mi)
50. ***Alcippe cinereiceps*** (Tim.-PASS.) Lách tách ngực xám; **F:** Alcippe à gorge rayée-Streak; **E:** throated Fulvetta; **C:** 褐頭雀鵯 (Hạt đầu tước mi)
51. ***Alcippe dubia*** (Tim.-PASS.) Lách tách đầu nâu; **F:** Alcippe à calotte rouille; **E:** Rusty-capped Fulvetta; **C:** 褐脅雀鵯 (Hạt hiếp tước mi)
52. ***Alcippe morrisonia*** (Tim.-PASS.) Lách tách má xám; **F:** Alcippe à joues grise; **E:** Grey-cheeked Fulvetta; **C:** 灰眶雀鵯 (Hôi không tước mi)
53. ***Alcippe peracensis*** (Tim.-PASS.) Lách tách núi; **F:** Alcippe bridé; **E:** Mountain Fulvetta; **C:** o
54. ***Alcippe poioicephala*** (Tim.-PASS.) Lách tách đầu xám; **F:** Alcippe à joues brunes; **E:** Brown-cheeked Fulvetta; **C:** 褐臉雀鵯 (Hạt kiểng tước mi)

55. **Alcippe ruficapilla** (Tim.-PASS.) Lách tách đầu hung; **F:** Alcippe de Verreaux; **E:** Spectacled Fulvetta/ Rufous-headed Tit Babbler; **C:** 棕頭雀鵂 (Tông đầu tước mi)
56. **Alcippe rufogularis** (Tim.-PASS.) Lách tách họng hung; **F:** Alcippe à gorge rousse; **E:** Rufous-throated Fulvetta; **C:** 棕喉雀鵂 (Tông hầu tước mi)
57. **Alcippe vinipectus** (Tim.-PASS.) Lách tách họng vằn; **F:** Alcippe de Hodgson; **E:** White-browed Fulvetta; **C:** 白眉雀鵂 (Bạch mi tước mi)
58. **Alophoixus ochraceus** (Pyc.-PASS.) Bông lau đỏ son; **F:** Bulbul ocré; **E:** Ochraceous Bulbul; **C:** o
59. **Alophoixus pallidus** (Pyc.-PASS.) Bông lau nhạt; **F:** Bulbul pâle; **E:** Puff-throated Bulbul; **C:** o
60. **Amandava amandava** [**Estrilda amandava**] (Est.-PASS.) Mai hoa đỏ; **F:** Bengali rouge; **E:** Red Avadavat; **C:** 紅梅花雀 (Hồng mai hoa tước)
61. **Amaurornis akool** (Rall.-GRUI.) Cuốc chân đỏ; **F:** Râle akool; **E:** Brown Crake; **C:** 紅脚苦惡鳥 (Hồng cước khổ ác điểu)
62. **Amaurornis bicolor** (Rall.-GRUI.) Cuốc hai màu; **F:** Râle bicolore; **E:** Black-tailed Crake; **C:** o
63. **Amaurornis phoenicurus** (Rall.-GRUI.) Cuốc ngực trắng; **F:** Râle à poitrine blanche; **E:** White-breasted Waterhen; **C:** 白胸苦惡鳥 (Bạch hung khổ ác điểu)
64. **Ampeliceps coronatus** (Stur.-PASS.) Sáo đầu vàng; **F:** Martin couronné; **E:** Golden-crested Myna; **C:** 金冠樹八哥 (Kim quang thụ bát kha)
65. **Anas acuta** (Ana.-ANS.) Vịt mốc; **F:** Canard pileit; **E:** Northern Pintail; **C:** 綠翅鴨 (Châm vĩ áp)
66. **Anas clypeata** (Ana.-ANS.) Vịt mỏ thìa; **F:** Canard souchet; **E:** Northern Shoveler; **C:** 琵嘴鴨 (Ti chủy áp)
67. **Anas crecca** (Ana.-ANS.) Mòng két; **F:** Sarcelle d'hiver; **E:** Common Teal; **C:** 針尾鴨 (Lục xí áp)
68. **Anas falcata** (Ana.-ANS.) Vịt lưỡi liềm; **F:** Canard à faucilles; **E:** Falcated Teal/ Falcated Duck; **C:** 羅紋鴨 (La văn áp)
69. **Anas penelope** (Ana.-ANS.) Vịt đầu vàng; **F:** Canard siffleur; **E:** Eurasian Wigeon; **C:** 赤頸鴨 (Xích cảnh áp)
70. **Anas platyrhynchos** (Ana.-ANS.) Vịt cổ xanh; **F:** Canard colvert; **E:** Mallard; **C:** 綠頭鴨 (Lục đầu áp)
71. **Anas poecilorhyncha** (Ana.-ANS.) Vịt mỏ dỏm; **F:** Canard à bec tacheté; **E:** Spot-billed Duck; **C:** 斑嘴鴨 (Ban chủy áp)
72. **Anas querquedula** (Ana.-ANS.) Mòng két mày trắng; **F:** Sarcelle d'été; **E:** Garganey; **C:** 白眉鴨 (Bạch mi áp)
73. **Anas strepera** (Ana.-ANS.) Vịt trời; **F:** Canard chipeau; **E:** Gadwall; **C:** 赤膀鴨 (Xích bàng áp)
74. **Anastomus oscitans** (Cico.-CICO.) Cò nhận; **F:** Bec-ouvert indien/ Anastome; **E:** Asian Openbill; **C:** o
75. **Anhinga melanogaster** (Anhi.-PELE.) Cổ rắn/ Đięng điếng; **F:** Anhinga roux; **E:** Oriental Darter; **C:** o
76. **Anorrhinus austeni** (Buc.-CORA.) Niệc nâu; **F:** (*néant*); **E:** Brown Hornbill; **C:** o
77. **Anous stolidus** (Lari.-CHAR.) Nhận đầu xám; **F:** Noddi brun; **E:** Brown Noddy/ Common Noddy; **C:** 白頂玄燕鷗 (Bạch đỉnh huyền yến âu)
78. **Anser anser** (Ana.-ANS.) Ngỗng trời; **F:** Oie cendrée; **E:** Greylag Goose; **C:** 灰雁 (Hôi nhận)
79. **Anser indicus** (Ana.-ANS.) Ngỗng trời đầu vạch; **F:** Oie à tête barrée; **E:** Bar-headed Goose; **C:** 斑頭雁 (Ban đầu nhận)
80. **Anthracoceros albirostris** (Buc.-BUC.) Cao cát phương đông; **F:** Calao pie; **E:** Oriental Pied-Hornbill; **C:** o
81. **Anthracoceros malayanus** (Buc.-BUC.) Cao cát đen; **F:** Calao charbonnier; **E:** Black Hornbill; **C:** o
82. **Anthreptes malacensis** (Nec.-PASS.) Hút mật họng nâu; **F:** Souimanga à gorge brune; **E:** Plain-throated Sunbird; **C:** o
83. **Anthus cervinus** (Mota.-PASS.) Chim manh họng đỏ; **F:** Pipit à gorge rousse; **E:** Red-throated Pipit; **C:** 紅喉鸚 (Hồng hầu lựu)

84. ***Anthus hodgsoni*** (Mota.-PASS.) Chim manh Vân Nam; **F:** Pipit à dos olive; **E:** Olive-backed Pipit; **C:** 樹鷓 (Thụ lựu)
85. ***Anthus roseatus*** (Mota.-PASS.) Chim manh phốt hồng; **F:** Pipit rosé; **E:** Rosy Pipit; **C:** 粉紅胸鷓 (Phấn hồng hung lựu)
86. ***Anthus rubescens*** (Mota.-PASS.) Chim manh bụng vàng; **F:** Pipit d'Amérique; **E:** American Pipit/ Buff-bellied Pipit; **C:** o
87. ***Anthus rufulus*** (Mota.-PASS.) Chim manh Miến Điện; **F:** Pipit rousset; **E:** Paddyfield Pipit; **C:** o
88. ***Anthus spinoletta*** (Mota.-PASS.) Chim manh nước; **F:** Pipit spioncelle; **E:** Water Pipit; **C:** 水鷓 (Thủy lựu)
89. ***Apus nipalensis*** (Apo.-APO.) Yến Malaysia; **F:** Martinet malais; **E:** House Swift; **C:** o
90. ***Apus pacificus*** (Apo.-APO.) Yến hông trắng; **F:** Martinet de Sibérie; **E:** Fork-tailed Swift; **C:** 白腰雨燕 (Bạch yêu vũ yến)
91. ***Aquila clanga*** (Acc.-FAL.) Đại bàng đen; **F:** Aigle criard; **E:** Greater Spotted Eagle; **C:** 烏鷂 (Ô điểu)
92. ***Aquila fasciata*** [***Hieraaetus fasciatus***] (Acc.-FAL.) Đại bàng má trắng; **F:** (néant); **E:** Bonelli's Eagle; **C:** 白腹隼鷂 (Bạch phúc chuẩn điểu)
93. ***Aquila heliaca*** (Acc.-FAL.) Đại bàng đầu nâu; **F:** Aigle impérial; **E:** Imperial **C:** 白肩鷂 (Bạch mi điểu)
94. ***Aquila kienerii*** [***Hieraaetus kienerii***] (Acc.-FAL.) Đại bàng bụng hung; **F:** (néant); **E:** Bonelli's Eagle; **C:** 棕腹隼鷂 (Tông phúc chuẩn điểu)
95. ***Arachnothera longirostra*** (Nec.-PASS.) Bắp chuối mỏ dài; **F:** Petit Arachnothère; **E:** Little Spiderhunter; **C:** 長嘴捕蛛鳥 (Trường chủy bỗ thù điểu)
96. ***Arachnothera magna*** (Nec.-PASS.) Bắp chuối đốm đen; **F:** Grand Arachnotère; **E:** Streaked Spiderhunter; **C:** 紋背捕蛛鳥 (Văn bỗ bỗ thù điểu)
97. ***Arachnothera modesta*** (Nec.-PASS.) Bắp chuối bụng xám; **F:** (néant); **E:** Gray-breasted Spiderhunter; **C:** o
98. ***Arborophila brunneopectus*** (Pha.-GALL.) Gà so ngực nâu; **F:** Torquéole à poitrine brune; **E:** Bar-backed Partridge; **C:** 褐胸山鷓鴣 (Hạt hung sơn giá cô)
99. ***Arborophila charltonii*** (Pha.-GALL.) Gà so ngực màu hạt dẻ; **F:** Torquéole à poitrine châtain; **E:** Chestnut-necklaced Partridge; **C:** o
100. ***Arborophila chloropus*** (Pha.-GALL.) Gà so ngực vảy; **F:** Torquéole des bois; **E:** Scaly-breasted Partridge; **C:** 綠脚山鷓鴣 (Lục cước sơn giá cô)
101. ***Arborophila davidi*** (Pha.-GALL.) Gà so cổ hung; **F:** Torquéole de David; **E:** Orange-necked Partridge; **C:** o
102. ***Arborophila merlini*** (Pha.-GALL.) Gà so Trung Bộ; **F:** Torquéole de Merlin; **E:** Annam Partridge; **C:** o
103. ***Arborophila rufogularis*** (Pha.-GALL.) Gà so họng hung; **F:** Torquéole à gorge rousse; **E:** Rufous-throated Partridge; **C:** 紅喉山鷓鴣 (Hồng hầu sơn giá cô)
104. ***Arborophila torqueola*** (Pha.-GALL.) Gà so họng đen; **F:** Torquéole à collier; **E:** Hill Partridge; **C:** 環頸山鷓鴣 (Hoàn cảnh sơn giá cô)
105. ***Ardea alba*** (Ard.-CICO.) Diệc lớn; **F:** (néant); **E:** Great Egret; **C:** o
106. ***Ardea cinerea*** (Ard.-CICO.) Diệc xám; **F:** Héron cendré; **E:** Grey Heron; **C:** 蒼鷺 (Thương lộ)
107. ***Ardea purpurea*** (Ard.-CICO.) Diệc lửa; **F:** Héron pourpré; **E:** Purple Heron; **C:** 草鷺 (Thảo lộ)
108. ***Ardea sumatrana*** (Ard.-CICO.) Diệc Sumatra; **F:** Héron typhon; **E:** Great-billed Heron; **C:** o
109. ***Ardeola bacchus*** (Ard.-CICO.) Cò bợ; **F:** Crabier chinois; **E:** Chinese Pond-Heron; **C:** 池鷺 (Tri lộ)
110. ***Ardeola speciosa*** (Ard.-CICO.) Cò bợ Mã Lai; **F:** Crabier malais; **E:** Javan Pond-Heron; **C:** o
111. ***Arenaria interpres*** (Scol.-CHAR.) Rẽ khoang; **F:** Tournepierre à collier; **E:** Ruddy Turnstone; **C:** 翻石鷗 (Phiên thạch duật)
112. ***Artamus fuscus*** (Art.-PASS.) Nhạn rừng; **F:** Langrayen brun; **E:** Ashy Woodswallow; **C:** 灰燕鷗 (Hôi yến cung)
113. ***Asio flammeus*** (Stri.-STRI.) Cú lửa; **F:** Hibou des marais; **E:** Short-eared Owl; **C:** 短耳鷗 (Đoản nhĩ hào)
114. ***Athene brama*** (Stri.-STRI.) Cú trán trắng; **F:** Chevêche brame; **E:** Spotted Owlet; **C:** 黃斑腹小鷗 (Hoàng ban phúc tiểu hào)

115. ***Aviceda jerdoni*** (Acc.-FAL.) Diều Jerdon; **F:** Baza de Jerdon; **E:** Jerdon's Baza; **C:** 褐冠鵝隼 (Hạt quan quyền chuẩn)
116. ***Aviceda leuphotes*** (Acc.-FAL.) Diều mào; **F:** Baza huppard; **E:** Black Baza; **C:** 黑冠鵝隼 (Hắc quan quyền chuẩn)
117. ***Aythya baeri*** (Ana.-ANS.) Vịt đầu đen; **F:** Fuligule de Baer; **E:** Baer's Pochard; **C:** 青頭潛鴨 (Thanh đầu tiềm áp)
118. ***Aythya ferina*** (Ana.-ANS.) Vịt đầu đỏ; **F:** Fuligule milouin; **E:** Common Pochard; **C:** 紅頭潛鴨 (Hong đầu tiềm áp)
119. ***Aythya fuligula*** (Ana.-ANS.) Vịt mào; **F:** Fuligule morillon; **E:** Tufted Duck; **C:** 鳳頭潛鴨 (Phụng đầu tiềm áp)
120. ***Aythya marila*** (Ana.-ANS.) Vịt biển; **F:** Fuligule milouinan; **E:** Greater Scaup; **C:** 斑背潛鴨 (Ban bối tiềm áp)
121. ***Aythya nyroca*** (Ana.-ANS.) Vịt mắt trắng; **F:** Fuligule nyroca; **E:** Ferruginous Pochard; **C:** 白眼潛鴨 (Bạch nhãn tiềm áp)
122. ***Bambusicola fytchii*** (Pha.-GALL.) Gà so; **F:** Bambusicole de Fytch; **E:** Mountain Bamboo Partridge; **C:** 棕胸竹雞 (Tông hung trúc kê)
123. ***Batrachostomus hodgsoni*** (Pod.-CAPR.) Cú muỗi mỏ quặp; **F:** Podarge de Hodgson; **E:** Hodgson's Frogmouth; **C:** 黑頂蛙口鷗 (Hắc đỉnh oa khẩu chi)
124. ***Batrachostomus javensis*** (Pod.-CAPR.) Cú muỗi Java; **F:** Podarge de Java; **E:** Javan Frogmouth; **C:** o
125. ***Blythipicus pyrrhotis*** (Pici-PICL.) Gõ kiến nâu cổ đỏ; **F:** Pic à oreillons rouges; **E:** Bay Woodpecker; **C:** 黃嘴栗啄木鳥 (Hoàng chủy lật trác mộc điểu)
126. ***Botaurus stellaris*** (Ard.-CICO.) Diệc sao; **F:** Butor étoilé; **E:** Great Bittern; **C:** 大麻鵞 (Đại ma binh)
127. ***Brachypteryx leucophrys*** (Musc.-PASS.) Hoét đuôi cụt mày trắng; **F:** Petite Brachyptère; **E:** Lesser Shortwing; **C:** 白喉短翅鵝 (Bạch hầu đoản xỉ đông)
128. ***Brachypteryx montana*** (Musc.-PASS.) Hoét đuôi cụt xanh; **F:** Brachyptère bleue; **E:** White-browed Shortwing; **C:** 藍短翅鵝 (Lam đoản xỉ đông)
129. ***Brachypteryx stellata*** (Musc.-PASS.) Hoét đuôi cụt bụng vàng; **F:** Brachyptère étoilée; **E:** Gould's Shortwing; **C:** 栗背短翅鵝 (Lật bối đoản xỉ đông)
130. ***Bradypterus luteoventris*** (Syl.-PASS.) Chích ngực vàng; **F:** Bouscarle russule; **E:** Brown Bush-Warbler; **C:** 棕褐短翅鶯 (Tông hạt đoản xỉ oanh)
131. ***Bradypterus seebohmi*** (Syl.-PASS.) Chích nâu đỏ; **F:** Bouscarle de Seebohm; **E:** Russet Bush-Warbler; **C:** 高山短翅鶯 (Cao sơn đoản xỉ oanh)
132. ***Bradypterus taczanowskius*** (Syl.-PASS.) Chích ngực hung; **F:** Bouscarle de Taczanowski; **E:** Chinese Bush-Warbler; **C:** 中華短翅鶯 (Trung Hoa đoản xỉ oanh)
133. ***Bubo nipalensis*** (Stri.-STRI.) Dù di Nêpan; **F:** Grand-duc du Népal; **E:** Spot-bellied Eagle-Owl; **C:** 林鷗鴞 (Lâm điểu hào)
134. ***Bubulcus ibis*** (Ard.-CICO.) Cò ruồi/ Cưỡi; **F:** Héron garde-boeufs; **E:** Cattle Egret; **C:** 牛背鷺 (Ngưu bối lộ)
135. ***Buceros bicornis*** (Buc.-BUC.) Hồng hoàng; **F:** Calao bicolore; **E:** Great Hornbill; **C:** 雙角犀鳥 (Song giác tê điểu)
136. ***Burhinus oediconemus*** (Bur.-CHAR.) Burin; **F:** Oedicnème criard; **E:** Eurasian Thick-knee; **C:** 石鴉 (Thạch dục)
137. ***Burhinus recurvirostris*** (Bur.-CHAR.) Burin lớn; **F:** Grand Oedicnème; **E:** Great Thick-knee; **C:** o
138. ***Butastur indicus*** (Acc.-FAL.) Diều Ấn Độ; **F:** Busautour à joues grises; **E:** Grey-faced Buzzard; **C:** 灰臉鵟鷹 (Hôi kiểm công nhạn)
139. ***Butastur liventer*** (Acc.-FAL.) Diều cánh hung; **F:** Busautour pâle; **E:** Rufous-winged Buzzard; **C:** 棕翅鵟鷹 (Tông xỉ công nhạn)
140. ***Buteo buteo*** (Acc.-FAL.) Diều thường/ Diều Buteo; **F:** Buse variable; **E:** Common Buzzard; **C:** 普通鵟 (Phổ thông công)
141. ***Butorides striatus*** (Ard.-CICO.) Cò xanh; **F:** Héron strié; **E:** Striated Heron or Little Heron; **C:** 綠鷺 (Lục lộ)

(Com nĩa)
T V C

THƯ MỤC THAM KHẢO

1. Võ Quý, *Sinh học của những loài chim thường gặp ở Việt Nam*, Nxb Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội, 1971.
2. Võ Quý, *Chim Việt Nam - hình thái và phân loại*, Tập I, II, Nxb Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội, 1975-1981.
3. Craig Robson, *Birds of Southeast Asia*, New Holland, 2005.
4. Morten Strange, *Birds of Southeast Asia*, Periplus, 2002.
5. Bikram Grewal, Bill Harvev, Otto Pfister, *Birds of India*, Periplus, 2002.
6. Commission Internationale des Noms Français des Oiseaux (CINFO), *Noms français des oiseaux du Monde*, Éd. MultiMondes Inc., Sainte-Foy, Québec & Éd. Chabaud, Bayonne, France, 1re éd.
7. Avibase-Bird Checklists of the World-Vietnam, <http://www.bsc-eoc.org/avibase/checklist>
8. Trịnh Tác Tân. *A Complete Checklist of Species and Subspecies of the Chinese Birds* - 中國鳥類種和亞種名錄大全, Science Press, Beijing, China, 2000.

TÓM TẮT

Danh lục này là một bảng đối chiếu Latinh - Việt - Pháp - Anh - Hán tên các loài chim đã được cập nhật tại Việt Nam với tổng cộng 847 loài thuộc 84 họ, 22 bộ, được thiết lập trên cơ sở tổng hợp từ nhiều nguồn tư liệu khác nhau. Các nhà điểu học trong nước cũng như nước ngoài thường đặt tên chim tùy theo sự quan sát, mô tả qua cảm nhận riêng, nên nhiều khi cùng một loài chim nhưng vẫn không có sự tương ứng về ý nghĩa giữa tên gọi trong những ngôn ngữ khác nhau. Tác giả đã dùng biện pháp chiết trung để dịch tên một số loài chim trong danh lục sao cho không có những tên chim trùng nhau. Riêng những loài chim đã có tên gọi theo truyền thống của các địa phương, tác giả căn cứ chủ yếu vào công trình *Chim Việt Nam - hình thái và phân loại* của Giáo sư Võ Quý. Danh lục này là một tư liệu tham khảo, đối chiếu cần thiết cho việc tìm hiểu về thành phần loài chim ở Việt Nam.

ABSTRACT

NOMENCLATURE OF BIRDS IN VIETNAM (Latin-Vietnamese-French-English-Chinese)

This nomenclature puts forward a comparative table of Latin-Vietnamese-French-English-Chinese names of birds with updated information about a total of 847 species in 84 families of 22 orders. It is formed on the basis of different sources of data. Researchers specializing in birds in and outside the nation usually name birds according to their observation through their own subjective judgement. This leads to the fact that for the same bird, there may be names in different languages with different incompatible meanings. The author chooses an eclectic solution in his translation of names of a number of birds in order that none of the different kind of birds would share the same name with another. For names of kinds of birds which already have their traditional names, he mainly bases his work on the book *Chim Việt Nam-hình thái và phân loại* by Professor Võ Quý. This nomenclature is a reference book necessary for those who are interested in the composition of birds in Vietnam.